

**PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN
PEUTERSPEELZAAL DE POEH**

JUNI 2015

VOORWOORD

Om kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar een plezierige tijd te bieden en zo goed mogelijk voor te bereiden op groep 1 van de basisschool, kunnen ouders kiezen voor Peuterspeelzaal De Poeh. Binnen een veilige en vertrouwde omgeving krijgen de kinderen gerichte aandacht en de gelegenheid om hun mogelijkheden te ontdekken en te ontwikkelen. Aan de hand van een vast dagritme worden verschillende activiteiten aangeboden en spelen ze samen met andere kinderen onder de professionele leiding van de pedagogisch medewerker en de vrijwilligsters van De Poeh.

Om verantwoorde opvang te kunnen bieden wordt er gewerkt vanuit een pedagogische visie. In dit pedagogisch beleidsplan zal worden uitgelegd waarnaar wij streven, zodat de ouders hun kind(eren) met een gerust hart achter kunnen laten. Dit pedagogisch beleid mag u zien als een leidraad die, in de loop der tijd en door veranderende inzichten, kan worden aangevuld en/of bijgesteld.

Omwille van de leesbaarheid van dit beleidsplan, wordt gesproken over 'ouders'. Natuurlijk worden hier ook de verzorgers van het kind bedoeld.

Namens Peuterspeelzaal De Poeh,

Caroline van Bossum-Davilar
Voorzitter bestuur Stichting Peuterspeelzaal De Poeh

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Inleiding	4
1. Algemene visie op kinderopvang	5
<i>Visie op de peuteropvang</i>	5
<i>Normen en waarden</i>	5
2. Doelstellingen	6
<i>Algemene doelstellingen</i>	6
<i>Pedagogische doelstellingen</i>	7
3. Ontwikkeling en stimulering	7
<i>Cognitieve ontwikkeling</i>	7
<i>Motorische ontwikkeling</i>	7
<i>Ontwikkeling van de creativiteit</i>	8
<i>Sociaal- emotionele ontwikkeling</i>	8
<i>Taalontwikkeling</i>	10
<i>Ontwikkeling van de zelfredzaamheid</i>	10
<i>Opvang van kinderen met een beperking</i>	10
4. Groeps- en dagindeling	11
<i>Groepsindeling</i>	11
<i>Dagindeling</i>	11
<i>Afnemen extra dagdeel</i>	11
5. Activiteiten	12
<i>Activiteitenplanning</i>	12
<i>Spelen</i>	12
<i>Buiten spelen</i>	12
6. Volgen van de ontwikkeling	13
<i>Peutervolgsysteem</i>	13
<i>Advies en overleg</i>	13
7. Ons pedagogisch handelen	15
<i>Rituelen en regels</i>	15
<i>Belonen en straffen</i>	15
<i>Aanvang</i>	16
<i>Wenbeleid</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Afscheid nemen</i>	18
<i>Verzorgmomenten</i>	18
<i>Zindelijkheidstraining</i>	18
<i>Vieringen</i>	18
<i>Omgaan met rouwverwerking</i>	19

8. Medewerkers	20
<i>Pedagogisch medewerkers</i>	20
<i>Vrijwilligsters</i>	20
<i>Stagebeleid</i>	21
<i>Scholingsplan de Poeh 2014/2015</i>	22
9. Verzorging	23
<i>Voeding</i>	23
<i>Hygiëne</i>	23
<i>Gezondheid</i>	24
<i>Veiligheid</i>	24
<i>Het vierogenprincipe</i>	24
<i>Ziekte</i>	26
10. Contacten met ouders	27
<i>Ouderparticipatie</i>	27
<i>Dagelijkse rapportage/ overdracht</i>	27
<i>Evaluatiegesprek/ verslag</i>	27
<i>Spelinloop</i>	27
<i>Privacy</i>	27
11. Protocol signaleren en doorverwijzen	28
12. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	35
13. Oudercommissie	36
14. Protocol Incidenten	38
15. Klachtenregeling en geschillen	40
<i>Klachten</i>	40

INLEIDING

Peuterspeelzaal De Poeh opende in 1984 haar deuren. De Poeh is een zelfstandige peuterspeelzaal aan de Frans Halsstraat 22A in Utrecht, waarbij we werken met een bewust beleid en duidelijke doelstellingen.

De peuterspeelzaal bestaat uit één groep voor kinderen in de leeftijd van twee tot vier jaar.

Het pedagogisch beleidsplan is bedoeld voor ouders, de pedagogisch medewerker en de vrijwilligsters van De Poeh. Wij streven ernaar om onze opvang zo veel mogelijk aan te laten sluiten op de thuissituatie en tegemoet te komen aan de behoeften van ouders. Wij hechten daarom veel belang aan de inbreng en wensen van ouders. Via de oudercommissie zal het proces, zoals beschreven in dit stuk, gevolgd worden.

Utrecht, juni 2015

Karin van den Heiligenberg
Pedagogisch medewerker

1. ALGEMENE VISIE OP KINDEROPVANG

Gedurende een deel van de dag wordt de opvoeding en verzorging van de kinderen overgenomen van de ouders door de pedagogisch medewerker en de vrijwilligsters van De Poeh. De algemene visie op de zorg die kinderen nodig hebben en de normen en waarden die gehanteerd worden zijn bepalend voor de manier van werken.

VISIE OP DE PEUTEROPVANG

Binnen de peutergroep wordt ernaar gestreefd een sfeer te creëren van veiligheid, geborgenheid en vertrouwen, zodat er een goede basis gelegd kan worden voor de ontwikkeling van de peuter. We behandelen elkaar en de omgeving met respect. De peuter mag zichzelf zijn, mits anderen daar geen (grote) hinder van ondervinden. De peuter mag zich individueel en in een eigen tempo ontwikkelen. Hierdoor zal de peuter vertrouwen krijgen in zijn eigen mogelijkheden, waardoor hij zelfstandiger zal worden en leert om te gaan met (verschillen van) anderen. De pedagogisch medewerker en de vrijwilligsters volgen de kinderen in hun sociale, emotionele, cognitieve en fysieke ontwikkeling en ondersteunen hen hierbij.

Spelen is een heel belangrijk instrument voor kinderen om de wereld te verkennen. Zo kunnen ze oefenen met hun cognitieve, sociale, morele en communicatieve vaardigheden. Er wordt derhalve alle ruimte aan spelen gegeven. De pedagogisch medewerker en de vrijwilligsters bieden de voorwaarden voor veilig en creatief spel.

Daarnaast vinden wij een goede samenwerking tussen de diverse samenwerkingspartners belangrijk en de wensen en inbreng van ouders staan bij ons hoog in het vaandel.

NORMEN EN WAARDEN

In onze samenleving spelen normen en waarden een grote rol in de omgang met anderen. Binnen de peutergroepen worden de kinderen hierop voorbereid door bijvoorbeeld aandacht te besteden aan samen spelen, samen delen en het samen oplossen van conflicten.

In dit pedagogisch beleidsplan zullen onze normen en waarden verder tot uiting komen. Het uitgangpunt van De Poeh is steeds de individuele peuter en zijn specifieke behoeftes. We zijn ons bewust van de diversiteit in de samenleving, waardoor er grote verschillen kunnen ontstaan in de opvattingen over wat een peuter nodig heeft. De pedagogisch medewerker en de vrijwilligsters proberen steeds kritisch te kijken naar hun eigen handelen. Vooroordelen van kinderen en pedagogisch medewerker en vrijwilligsters worden bespreekbaar gemaakt. Wanneer u als ouder vragen heeft over onze handelwijze, dan zijn wij bereid om met u de dialoog aan te gaan. Hierdoor hopen wij om met u samen de eventuele verschillen te overbruggen.

2. DOELSTELLINGEN

ALGEMENE DOELSTELLINGEN

De algemene doelstelling van peuterspeelzaal De Poeh is het bieden van verantwoorde kinderopvang aan kinderen in de leeftijd van twee tot vier jaar. Dit is opvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving. De opvang gebeurt onder toezicht van een deskundig team in een speciaal voor kinderen ingerichte omgeving.

Wij willen een veilige omgeving creëren. We streven er naar om tegemoet te komen aan de behoeften van ouders. Daarbij is de inbreng van ouders zeer belangrijk voor ons.

PEDAGOGISCHE DOELSTELLINGEN

Om verantwoorde opvang te kunnen bieden is de taak van de pedagogisch medewerkers om de ontwikkeling op cognitief, lichamelijk, sociaal, emotioneel en creatief gebied van de kinderen zo optimaal mogelijk te ondersteunen. Binnen De Poeh krijgen kinderen de ruimte om zich op eigen wijze en in eigen tempo te ontwikkelen. Wij vinden het daarom belangrijk dat de kinderen voelen dat ze serieus worden genomen en dat ze mogen zijn wie ze zijn. Door om te gaan met andere kinderen en volwassenen wordt de zelfstandigheid gestimuleerd en wordt verantwoordelijkheidsgevoel jegens zichzelf en anderen aangeleerd. Daarnaast hechten wij veel belang aan een veilige omgeving. Deze veiligheid wordt geboden door te werken met een vaste pedagogisch medewerker, Karin van den Heiligenberg en zoveel mogelijk met vaste vrijwilligsters en door duidelijk en consequent te reageren op de kinderen. We hebben eenvoudige regels en duidelijke grenzen. Als kinderen die overtreden, spreken we ze daar op aan. Structuur en regelmaat staan bij ons hoog in het vaandel. We benaderen de peuters positief en geven liever aan welk gedrag we van het kind verwachten in plaats van het gedrag te benoemen dat we liever niet willen zien.

3. ONTWIKKELING EN STIMULERING

In de peutertijd vinden grote veranderingen plaats. Deze eerste levensjaren worden vaak gezien als een cruciale periode voor de ontwikkeling van het kind. Peuters worden steeds zelfstandiger en breiden hun woordenschat uit. Hieronder zal uiteengezet worden hoe de Poeh de verschillende ontwikkelingsdomeinen stimuleert. Deze domeinen staan echter niet geheel op zichzelf, maar hangen nauw met elkaar samen. De cognitieve ontwikkeling vormt bijvoorbeeld de basis voor de ontwikkeling van taal, maar de taalontwikkeling draagt ook bij aan de ontwikkeling van cognitieve vaardigheden.

COGNITIEVE ONTWIKKELING

Peuters zijn nog niet in staat tot logisch denken. Ze missen nog het vermogen om zich te realiseren dat anderen andere gedachten, standpunten en gevoelens kunnen hebben.

Om de cognitieve ontwikkeling te stimuleren worden o.a. opdrachtjes gegeven waarbij materialen worden geordend en geteld en er een beroep moet worden gedaan op concentratie (het luisteren naar een verhaal) en doorzettingsvermogen (een moeilijke puzzel maken die inspanning vergt). Alle zintuigen (zien, horen, voelen, proeven, ruiken) worden aangesproken om peuters te leren om hun omgeving te verkennen. Door te zoeken naar de verbanden tussen gebeurtenissen, leren kinderen om oorzaak- gevolgrelaties te leggen die nodig zijn om logisch te kunnen denken. Dit vergroot bovendien hun sociaal inzicht en inlevingsvermogen.

MOTORISCHE ONTWIKKELING

Een peuter ontdekt veel van de wereld. Het activiteitsniveau is behoorlijk hoog in deze leeftijdsfase. Er zijn activiteiten die hij / zij al zelf kan uitvoeren, maar hij / zij heeft ook nog veel hulp nodig, bv. tijdens het aan- en uitkleden. Het ene kind zal er sneller aan toe zijn om dingen zelfstandig te ondernemen dan de ander. Onze pedagogisch medewerker en vrijwilligsters geven de peuters de gelegenheid om zich ieder op hun eigen manier en in hun eigen tempo te ontwikkelen en bieden ondersteuning waar nodig.

In de peutertijd ontwikkelt de grove motoriek zich in een rap tempo, maar ook de fijne motoriek verfijnt. De motorische ontwikkeling wordt gestimuleerd door middel van verschillende (spel-) activiteiten. De Poeh heeft verschillende mogelijkheden om de kinderen ontdekkend en experimenterend bezig te laten zijn. Door te dansen, te klimmen, te springen, te glijden, te balanceren, te wandelen, te springen, te schommelen en te rollen leren de kinderen bewust te worden van hun eigen mogelijkheden en worden deze vergroot.

De fijn motorische vaardigheden worden gestimuleerd bij het eten, aan- en uitkleden en spelen met fijner materiaal als blokken, verf, puzzels of knippen. Om de oog-hand-coördinatie te vergroten worden er creatieve activiteiten aangeboden, zoals tekenen, krijten of kralen rijgen. De groepsruimte is zo ingedeeld dat er een diversiteit aan activiteiten aangeboden kunnen worden.

ONTWIKKELING VAN DE CREATIVITEIT

Door kinderen materialen aan te bieden zoals kleurpotloden, krijt, verf, papier en lijm, worden zij gestimuleerd om uiting te geven aan hun fantasie en creativiteit. De pedagogisch medewerker en de vrijwilligsters begeleiden de kinderen o.a. door hen te laten zien hoe het materiaal gebruikt kan worden. Door de handelingen van het kind hardop te verwoorden, wordt het kind zich bewuster van zijn eigen handelen. Onze pedagogisch medewerker en de vrijwilligsters leggen niet zozeer de nadruk op het resultaat, als wel op het bezig zijn en hiervan genieten.

Wanneer een kind binnen enkele ogenblikken aangeeft dat zijn werk 'klaar' is, zullen de pedagogisch medewerker en de vrijwilligsters het kind stimuleren om minder vluchtig te werk te gaan, maar zullen zij het kind niet dwingen om iets te maken. De pedagogisch medewerker en de vrijwilligsters zullen niet zelf het werk verfraaien; het gaat immers om de expressiemogelijkheden van het kind.

Daarnaast worden er activiteiten aangeboden met muziek, dans en beweging. Deze activiteiten worden uiteraard afgestemd op de leeftijd en mogelijkheden van het kind.

De Poeh hecht veel waarde aan vrij spel, omdat kinderen hierin hun fantasie kunnen uiten. Door niet altijd uitgesproken en gevormd speelgoed aan te bieden wordt de fantasie en creativiteit van het kind geprikkeld.

Bovenstaande activiteiten stimuleren niet enkel de creatieve ontwikkeling van het kind, maar dragen ook bij aan de ontwikkeling van andere aspecten, zoals de fijne (een kleurpotlood vasthouden) en grove (huppelen) motoriek, aandacht en concentratie (je aandacht op een taak richten en vasthouden), het op de beurt wachten (als een ander kind het groene kleurpotlood heeft of de pedagogisch medewerker een ander kind aan het helpen is) en het samen zijn en rekening houden met anderen.

SOCIAAL-EMOTIONELE ONTWIKKELING

Peuters gaan een gevoel van autonomie en zelfstandigheid ervaren. Ze willen enerzijds graag alles zelf doen en proberen hierbij veelal het gedrag van volwassenen te imiteren, maar zijn anderzijds ook nog vaak afhankelijk van de steun en bemoeienis van volwassenen. Wanneer peuters onvoldoende ruimte krijgen om dingen zelf te doen, kunnen er gevoelens ontstaan van schaamte en onzekerheid. Dit kan leiden tot frustratie.

In de Poeh kunnen de peuters zich ontwikkelen in een veilige en huiselijk omgeving, maar met behulp van een herkenbare structuur. Kinderen leren veel door samen te zijn met andere kinderen en volwassenen. Door de kinderen te laten helpen bij o.a. het opruimen kunnen ze een bijdrage leveren aan het geheel, hetgeen ze het gevoel geeft dat ze ertoe doen, belangrijk zijn. Ze kunnen kijken naar de ander en die eventueel ook nadoen. Hierdoor kan de peuter leren wat zijn gedrag voor invloed heeft op de ander, als hij bijvoorbeeld helpt, deelt of rekening houdt met de ander. Hij zal zich steeds bewuster worden van de verschillen tussen zichzelf en de anderen. De pedagogische medewerker zorgt voor voldoende gezamenlijke activiteiten, zoals spel of gezamenlijk fruit eten. De peuter zal hierdoor de kans krijgen om zichzelf, zijn vriendjes, vriendinnetjes en de pedagogisch medewerker te ontdekken. Ze oefenen met het maken van eigen keuzes door bv. het fruit te kiezen. In de peutergroep bevinden zich kinderen van ongeveer dezelfde leeftijd. Hierdoor leren peuters samen spelen, dagen ze elkaar uit en stimuleren ze elkaar. Kinderen oefenen zo met het geven en nemen van beurten, initiatief te nemen, te volgen en te accepteren. Als het nodig is kunnen ze steun zoeken, hulp vragen en zich laten troosten door de pedagogisch medewerkers, die een veilig baken voor de kinderen zijn. Door te werken met vaste pedagogisch medewerker en vaste vrijwilligsters wordt gestreefd naar een zo groot mogelijke continuïteit.

Rond de peuterleeftijd begint de eigen identiteit te vormen. Het kind leert via de eigen naam, het woord 'nee' en confrontaties met andere kinderen en volwassenen dat er verschil bestaat tussen mij en anderen. De kinderen worden steeds bewuster van zichzelf en de verschillen van de anderen en kunnen zich steeds meer in de anderen verplaatsen, waardoor gevoelens een belangrijke rol spelen in het leven van de peuter. De pedagogisch medewerker benoemt de gevoelens van de peuter en geeft uitleg, zodat de peuter verschillende gevoelens leert kennen en leert om hiermee om te gaan. Door steeds positieve verwachtingen uit te spreken leert de peuter op zichzelf te vertrouwen en krijgt het de gelegenheid om zelf problemen op te lossen.

De pedagogische medewerker en de vrijwilligsters bevorderen het zelfvertrouwen van het kind door ze positief te benaderen, persoonlijke aandacht te geven, mogelijkheden aanbieden zodat de kinderen eigen keuzes kunnen maken en de kinderen te stimuleren om zich te uiten. De peuters mogen zichzelf zijn, mits anderen daar geen hinder van ondervinden. Wanneer een ander er hinder van ondervindt, zal de pedagogisch medewerker het ongewenste gedrag (slaan, bijten, knijpen, afpakken, etc) benoemen en uitleggen waarom dat gedrag ongewenst is. Daarna zal er samen met de peuter ingegaan worden op welk gedrag wel gewenst is en hoe het zijn emoties op een aanvaardbare manier kan uiten en op een andere manier voor zichzelf kan opkomen.

Ook wordt geleerd om het weer goed maken met de ander door sorry te zeggen en een kus of knuffel te geven. Kinderen leren zo om de ander aan te voelen, rekening te houden met elkaar en verantwoordelijkheid en schuldbesef te tonen.

Onze pedagogisch medewerker en vrijwilligers benoemen en bespreken de emoties (o.a. boosheid, blijheid, verdriet, angst) en de bedoelingen van anderen die tijdens het spelen met andere kinderen en verzorgmomenten naar voren komen. Hierdoor wordt niet alleen de sociaal- emotionele ontwikkeling gestimuleerd, maar ook de taalontwikkeling.

TAALONTWIKKELING

De zinnen van peuters worden steeds complexer en de woordenschat breidt zich uit. De taalontwikkeling wordt door onze pedagogisch medewerkers gestimuleerd door middel van voorlezen, vertellen, het zingen van liedjes, spelmaterial met geluid aan te bieden en positief te reageren op taaluitingen van het kind. De pedagogische medewerker kan hierop ingaan door het verhaal te verwoorden in correcte zinnen. Wanneer een kind bijvoorbeeld zegt: 'Hij loopte weg', zal de pedagogisch medewerker hierop zeggen: 'Oh, hij liep dus weg?.' Binnen De Poeh is de voertaal Nederlands.

ONTWIKKELING VAN DE ZELFREDZAAMHEID

Kinderen moeten in het begin nog overal bij geholpen worden, maar als ze uiteindelijk naar groep 1 gaan is het de bedoeling dat ze zo veel mogelijk zelfstandig kunnen. Binnen De Poeh helpen we de kinderen hierbij door hen binnen een veilige en vertrouwde omgeving letterlijk en figuurlijk de ruimte te bieden om zelfstandig dingen te ondernemen. Afhankelijk van de leeftijd, ontwikkelingsfase en temperament van het kind wordt geoefend met bijvoorbeeld het zelfstandig eten en drinken, het (helpen bij het) aan- en uitkleden, de zindelijkheid en handen wassen.

OPVANG VAN KINDEREN MET EEN BEPERKING

De Poeh staat open voor alle kinderen. Kinderen met en zonder een beperking kunnen veel leren in de omgang met elkaar. Voor de opvang van een kind met een beperking zal er voldoende tijd, middelen en deskundigheid nodig zijn. Alle kinderen hebben recht op evenveel begeleiding en aandacht. Daarom wordt er voor ieder kind een individuele afweging gemaakt of De Poeh in staat is om voldoende begeleiding te bieden. Regelmatig wordt geëvalueerd of De Poeh in staat is en blijft om voldoende begeleiding te bieden aan het betreffende kind.

4. GROEPS- EN DAGINDELING

GROEPSINDELING

Peuteropvang is speciaal voor kinderen in de leeftijd van twee tot vier jaar. Er is ruimte voor maximaal twaaf kinderen onder begeleiding van één pedagogisch medewerker die wordt bijgestaan door een vrijwilligster en/of stagiaire¹.

DAGINDELING

De dagen op De Poeh kennen een vaste dagindeling om structuur te bieden aan de kinderen. Zo weten kinderen precies wat er gaat gebeuren. Dit geeft rust en een gevoel van veiligheid. Het volgende schema wordt als richtlijn gehanteerd.

08.20 - 09.00 uur	Binnenkomst peuters. De ouders kunnen met de kinderen een boekje lezen of even spelen of een puzzel maken.
09.00 - 9.30 uur	Als de ouders uitgezwaaid zijn, spelen we nog even door.
09.30 - 10.15 uur	In de kring: Even kijken of we er allemaal zijn. groepsactiviteit of bijvoorbeeld een verjaardag gevierd.
10.15 - 10.45 uur	eten en drinken en daarna gaan de kinderen naar het toilet of worden verschoond.
10.45 - 11.30 uur	Buiten spelen.
11.30 - 11.50 uur	In de kring: spelletje doen, verhaaltje voorlezen en zingen totdat de papa's en mama's komen

AFNEMEN EXTRA DAGDEEL

Soms wensen ouders incidenteel of structureel extra opvang voor hun kind. Dit is mogelijk wanneer de maximale groepsgrootte, evenals de beroepskracht-kindratio gehandhaafd blijft.

5. ACTIVITEITEN

De Poeh biedt een gevarieerd aanbod van activiteiten in een kindvriendelijke omgeving. Het speelgoed voldoet aan de gestelde veiligheidseisen. De activiteiten die worden aangeboden stimuleren de verschillende ontwikkelingsdomeinen die in hoofdstuk 3 reeds uiteengezet zijn.

ACTIVITEITENPLANNING

Elke ochtend worden er activiteiten georganiseerd, zoals spelletjes, zingen, knutselen, stoepkrijten of verstoppertje. De activiteiten worden afgestemd op de leeftijd en het niveau van het kind. De activiteiten zijn gericht op herkenbare peuter thema's zoals verkeer, mensen, herfst of welkom. Daarnaast wordt er rekening gehouden met speciale gebeurtenissen rondom een gezin, zoals de verjaardag van het kind of bij een geboorte van een zusje of broertje.

SPELEN

Naast deze activiteiten blijft er voldoende ruimte over voor vrij spel, zowel binnen als buiten. Tijdens vrij spel leren kinderen met emoties om te gaan, ervaringen op te doen, zichzelf te ontdekken en dingen te begrijpen. Kinderen bepalen voor een groot deel zelf waar ze mee bezig willen zijn en wat, hoe en waarmee ze spelen. De pedagogisch medewerker en de vrijwilligers begeleiden de kinderen in hun spel door duidelijkheid te bieden (het moet helder zijn wat wel en wat niet is toegestaan, zodat het kind volledig op kan gaan in zijn spel), zo divers mogelijk spelmateriaal aan te bieden, kinderen hun eigen keuzes te laten maken (dus niet precies voorschrijven wat het kind moet doen, maar ook niet het kind aan zijn lot overlaten), het spel voorop te stellen en niet de resultaten ervan (dus de activiteit als zodanig belonen en niet het resultaat) en indien nodig gedrag te begrenzen (bijvoorbeeld wanneer spelgedrag te druk wordt of er ruzie ontstaat).

BUITEN SPELEN

Als de weersomstandigheden het toelaten, kunnen de peuters spelen op de afgebakende speelplaats. Buiten is er volop ruimte voor vrij spel of voor georganiseerde activiteiten. De kinderen worden bij mooi weer ingesmeerd met zonnebrandcrème. Wanneer ouders toestemming geven voor uitstapjes worden deze ondernomen. Hierbij kan gedacht worden aan een wandeling, picknicken, spelen in de gymzaal van de USV of spelen in een speeltuin. De pedagogisch medewerker en de vrijwilligsters zullen toezicht houden op de kinderen en zullen zelf actief meedoen.

6. VOLGEN VAN DE ONTWIKKELING

PEUTERVOLGSYSTEEM

Het ontwikkelen van de taalvaardigheid is een belangrijke doelstelling in het stimuleren van de ontwikkeling van jonge kinderen. Hoe beter de taal ontwikkeld is, hoe beter het kind zich kan uitdrukken en anderen kan begrijpen. Het is de basis voor communicatie en leren. Ook de vorderingen op het gebied van voorbereidend rekenen zijn van belang voor een goede overstap naar de basisschool. Wij volgen de ontwikkeling van de kinderen daarom aan de hand van het peutervolgsysteem.

Jaarlijks in maart wordt er een observatielijst ingevuld door de pedagogisch medewerker. Hierbij worden bevindingen weergegeven op het gebied van lichamelijke groei, sociaal- emotionele ontwikkeling, redzaamheid, speel- en leergedrag en geheel welbevinden. Naast de dagelijkse observaties is dit een extra hulpmiddel om de ontwikkeling van alle kinderen te volgen en eventuele problemen en bijzonderheden tijdig te signaleren.

Wanneer een kind (ver) onder het gemiddelde presteert, stagneert of terugvalt in zijn ontwikkeling wordt extra naar dit kind gekeken om nog beter in beeld te krijgen wat de oorzaak van de achterblijvende prestaties kan zijn, hiervoor wordt het **Protocol Signaleren en Doorverwijzen** (zie hoofdstuk 10) door de pedagogisch medewerker gehanteerd. Dit maakt inzichtelijk op welk gebied het kind extra ondersteuning behoeft. Ook worden ouders op de hoogte gebracht en wordt gekeken of zij hun kind herkennen in het geschetste beeld. Indien nodig worden ouders doorverwezen naar passende instanties die hierbij verdere ondersteuning kunnen bieden. Hierbij kan gedacht worden aan doorverwijzen naar het consultatiebureau, de huisarts, of naar een logopedist of fysiotherapeut.

De Poeh kijkt kritisch naar de kwaliteit van het aanbod en zal altijd maatregelen nemen om de kwaliteit zo nodig te verbeteren.

ADVIES EN OVERLEG

Naast gesprekken met ouders die plaatsvinden als de pedagogisch medewerker zich zorgen maakt zijn er voor alle ouders 1 keer per jaar 10 minuten gesprekken. Tijdens deze gesprekken worden ouders geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind. Ook geeft onze pedagogisch medewerker indien nodig adviezen over de wijze waarop ouders hun kind op verschillende gebieden kunnen stimuleren. Op ons informatiebord geven wij ouders bovendien tips over activiteiten die zij thuis met hun kinderen kunnen ondernemen.

Zowel op initiatief van ouders als de pedagogisch medewerker kan er een gesprek plaatsvinden over de ontwikkeling van het kind. Ouders kunnen vervolgens zelf

beslissen of zij deze informatie al dan niet overdragen aan de nieuwe leerkracht(en) op de basisschool.

7. ONS PEDAGOGISCH HANDELEN

RITUELEN EN REGELS

De Poeh hecht veel waarde aan vaste rituelen en regels om kinderen een gevoel van veiligheid te geven. Pas als kinderen zich veilig en vertrouwd voelen, zullen zij durven spellen en ontdekken en kunnen zij zich ontwikkelen. Uiteraard krijgen de kinderen de gelegenheid om geleidelijk kennis te maken met de gang van zaken van de groep, maar om hen zo snel mogelijk te laten wennen en vertrouwd te raken, wordt er al direct vanaf de start expliciet aandacht besteed aan de rituelen en regels. De kinderen leren zo dat de dagen op de peutergroep een vaste dagindeling kennen. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan het welkom en afscheid, plassen en handen wassen (o.a. de plaats van de toiletten) en de vaste plekken voor materialen.

De rituelen en regels blijven regelmatig terugkomen, ook als kinderen er eenmaal bekend mee zijn. De reden hiervoor is dat niet alle kinderen tegelijk instromen. Bovendien wordt zo voorkomen dat regels na verloop van tijd verwateren.

De pedagogisch medewerker en de vrijwilligsters hebben regelmatig overleg met elkaar om ervoor te zorgen dat de afspraken over de rituelen en regels consequent gehanteerd worden.

BELONEN EN STRAFFEN

De Poeh probeert kinderen zoveel mogelijk positief te benaderen. Dit geeft kinderen een prettig gevoel en zelfvertrouwen. Door positief gedrag te benadrukken, bijvoorbeeld middels een complimentje, wordt het kind aangemoedigd om zich zo te blijven gedragen.

Hoewel kinderen bij ons de ruimte krijgen om met vallen en opstaan ervaringen op te doen en te leren, kan het nodig zijn dat gedrag wordt begrensd of bijgestuurd, bijvoorbeeld als het kind een ander pijn wil doen.

In eerste instantie zal de pedagogisch medewerker dit altijd op een opbouwende manier proberen. De pedagogisch medewerker is erop alert dat de boodschap helder is en de reden wordt aangegeven, zodat het kind weet waarom hij op zijn gedrag wordt aangesproken en wat er van hem wordt verwacht. Soms kan het nodig zijn een consequentie aan het gedrag te verbinden, bijvoorbeeld door het speelgoed af te nemen waarmee het kind een ander slaat of het kind uit de situatie te halen (even in een rustig hoekje apart zetten) en daar tot rust te laten komen. Er wordt altijd kort nabesproken wat er gebeurd is. Het gesprekje wordt positief afgerond met bijvoorbeeld een knuffel.

AANVANG

Een nieuwe situatie vraagt een wenperiode. Voor elk kind verloopt de wenperiode verschillend: het ene kind heeft meer tijd nodig dan het andere. Om deze periode voor ouders en het kind goed te laten verlopen, maken wij heldere afspraken.

WENBELEID

Om de eerste periode zo goed mogelijk te laten verlopen, worden er vooraf via het intakegesprek duidelijke afspraken gemaakt met de ouders zodat het kind kan wennen en geleidelijk afstand nemen van zijn ouders. Het kan hier gaan over de opvoeding, de verzorging, het ritme en de gewoonten van het kind. Verder wordt er gevraagd naar de speciale wensen van de ouders en worden wederzijdse verwachtingen besproken. Voor elk kind verloopt de gewenning verschillend.

Het eerste bezoek

Het is de bedoeling dat de peuter het wennen alleen gaat proberen. Bij binnenkomst stapt de pedagogisch medewerkster op ouder en kind af. Ze verwelkomt de nieuwkomers in de groep. De pedagogisch medewerkers reageren sensitief en responsief op het kind door goed te letten op het (non-verbale) gedrag van het kind. Doordat de pedagogisch medewerkster laat blijken dat zij het kind begrijpt, voelt het kind zich veilig en geaccepteerd. De pedagogisch medewerkers laten het kind de ruimte verkennen. Ook zal de pedagogisch medewerkster de peuter, passend bij niveau van het kind vertellen wat van hem verwacht wordt door uitleggen van regels, grenzen en rituelen.

Het is fijn als de ouder de tijd neemt om met hem/haar een puzzel te maken of een boekje te lezen. Het is belangrijk van dit moment een ritueel te maken. Als dat ritueel bij ieder peuterspeelzaalbezoek gelijk is, wordt het voor de peuter al snel duidelijk wanneer de ouder afscheid neemt. Duidelijkheid biedt veiligheid! Een weifelende ouder brengt het kind in verwarring. Er wordt dus duidelijk gezegd dat de ouder even weggaat en later weer komt halen. Afsproken wordt dat ouders niet als eerste vertrekken en ook niet als laatste ophalen. Dit geeft een veiliger gevoel voor het kindje.

Afhankelijk van het kindje gaat deze meteen zelfstandig spelen, of samen met de pedagogisch medewerker of vrijwilligers een spelletje spelen of een boekje lezen.

Veel ouders vinden het moeilijk om hun kind 'uit handen' te geven. Onbewust kunnen zij dit gevoel overbrengen op hun kind, wat het afscheid nemen nog moeilijker maakt. We geven ouders de ruimte om hun gevoelens te uiten, hun zorgen en twijfels uit te spreken. Als het tijd is om afscheid te nemen, zal de

pedagogisch medewerkster samen met de peuter de ouder uitzwaaien, dit kan door het raam zodat de ouder vanaf het schoolplein kan zwaaien. Zij is vanaf dat moment beschikbaar om de peuter op te vangen. Er wordt dus duidelijk gezegd dat de ouder even weggaat en later weer komt halen. Ouders mogen altijd bellen naar peuterspeelzaal om te vragen hoe het met hun kind gaat. Tijdens de wenperiode voelt niet alleen het kind zich verdrietig, maar ouders soms ook.

Ieder kind heeft zijn eigen temperament en ieder kind zal dan ook op eigen wijze reageren. Het tonen van respect voor de autonomie van het kind is in de beginfase extra belangrijk. Sommige kinderen willen graag bij de pedagogisch medewerkster op schoot zitten en/of dichtbij hen zijn en andere kinderen willen in het begin graag wat meer afstand en zoeken hun eigen plekje op. Er is ruimte voor boosheid en verdriet en er wordt rekening gehouden met de troostbehoefte van een kind. Het kan voor een peuter heel prettig zijn een knuffel of een zogenaamde 'kroel' bij zich te hebben op peuterspeelzaal. De 'kroel' kan worden bewaard in de tas van de peuter. Mocht de peuter behoefte hebben aan de kroel, dan kan de pedagogisch medewerkster deze aan de peuter geven. Het is heel normaal dat het ene kind snel went en een ander kind er soms weken over doet om zich echt op het gemak te voelen.

*Moeite met afscheid nemen.

Mocht het afscheid nemen werkelijk problemen opleveren en blijft uw kind verdrietig dan neemt de pedagogisch werker contact met u op om uw kind te komen halen en kan er in overleg met de pedagogisch medewerkster een afbouwperiode afgesproken worden. De pedagogisch medewerkster heeft hierin een beslissende stem. Wanneer een kind echt nog niet kan wennen en nog niet toe is aan het peuterspeelzaalbezoek, wordt dat kind op de wachtlijst terug geplaatst. De pedagogisch medewerkster spreekt met de ouder af wanneer zij contact opneemt. Het kind wordt dan met voorrang geplaatst.

We kunnen zien dat een kind gewend is als we de volgende gedragingen bij het kind kunnen

waarnemen:

- Het kind voelt zich zichtbaar op zijn/haar gemak bij de pedagogisch medewerkers van zijn/haar groep: hij laat zich troosten, helpen, eet en drinkt tijdens de kring en er is communicatie tussen pedagogisch medewerkster en kind
- Het kind speelt met of naast andere kinderen
- Het kind beweegt zich vrij door de ruimte
- Het kind heeft een zeker ritme in de groep gevonden

AFSCHEID NEMEN

Met name in de beginperiode vinden kinderen het vaak nog moeilijk om afscheid te nemen van hun ouders. De belofte dat het kind later op de dag opgehaald zal worden, stelt het kind niet altijd gerust. Kinderen reageren vaak door te huilen van verdriet of boosheid. Door steeds op dezelfde wijze afscheid te nemen, wordt het afscheid een soort ritueel. Dit maakt het voor het kind gemakkelijker en begrijpelijker. Het is belangrijk dat ouders (met name in de gewenningsperiode) tijd nemen om afscheid te nemen van hun kind en niet onopgemerkt vertrekt. Dit kan door bij het wegbrengen even met het kind te spelen, het afscheid aan te kondigen en vervolgens na het kind gedag gekust te hebben en verzekerd te hebben straks weer terug te komen, weg te gaan. Het is heel normaal dat kinderen het moeilijk vinden om afscheid te nemen en beginnen te huilen. De pedagogisch medewerker en/of de vrijwilligsters nemen echter veel tijd om de kinderen te troosten en gerust te stellen. Vaak is het verdriet al gauw weer over. Wanneer ouders daar behoefte aan hebben is er altijd een mogelijkheid tot telefonisch contact met de pedagogisch medewerker.

VERZORGMOMENTEN

Tijdens het verzorgen van kinderen vindt er lijfelijk contact plaats. Het zijn belangrijke momenten, omdat ze de emotionele veiligheid en de geborgenheid bevorderen. Herhalingen, rituelen en voorspelbaarheid zijn tijdens deze verzorgingsmomenten steeds van belang.

ZINDELIJKHEIDSTRAINING

Wanneer ouders of de kinderen dit zelf aangeven, wordt er gewerkt aan de zindelijkheidstraining. Op vaste momenten zal het kind naar de wc gaan. De meeste kinderen doen dan nog niets op de wc, maar door ze zoveel mogelijk te stimuleren en te belonen zullen ze langzaam wennen. Het plasje komt dan vaak vanzelf. Wanneer kinderen niet op de wc willen zullen ze niet gedwongen worden. Sommige kinderen worden pas zindelijk na een lange periode van oefenen en ongelukjes, andere kinderen worden het van het ene moment op het andere.

VIERINGEN

Er zijn een aantal gebeurtenissen die worden gevierd door een vast ritueel. Hierbij kan gedacht worden aan verjaardagen, Sinterklaas, Pasen of Kerst. De kinderen leren hierdoor gevoelens te delen, het met-elkaar-zijn te vieren en maken zo kennis met vieringen in onze maatschappij.

Als een kind jarig is krijgt het een feestelijke muts. Tijdens het feest wordt er gezamenlijk gezongen. Daarna mag het kind eventueel zijn traktatie uitdelen. Bij voorkeur bestaat deze traktatie niet uit (te veel) zoetigheid. De pedagogisch medewerker kan ouders helpen bij het bedenken van een gezonde traktatie.

Wanneer een kind afscheid neemt op De Poeh wordt hier ook bij stil gestaan. Op deze feestelijke laatste dag kan het kind afscheid nemen van zijn vriendjes en de pedagogisch medewerker en de vrijwilligster. Ook is het voor de andere kinderen duidelijk dat het kind vertrekt.

OMGAAN MET ROUWVERWERKING

Het verlies van een persoon in directe omgeving kan ingrijpend zijn. Het is belangrijk dat pedagogisch medewerker hiervan op de hoogte is, zodat zij hierop kan reageren. Kinderen zitten vaak vol met vragen. De pedagogisch medewerker staan open voor vragen en ze zullen een steun zijn in het verwerken van het verdriet door te troosten en warmte en veiligheid te bieden.

8. MEDEWERKERS

PEDAGOGISCH MEDEWERKER

Onze pedagogisch medewerker, Karin van den Heiligenberg, is in staat in te spelen op de behoeften van een kind. Dat vraagt om kennis en inzicht en een voortdurend samenspel met ouders. De pedagogisch medewerker is gediplomeerd MBO SPW 3 en heeft een bewijs van goed gedrag, hetzelfde geldt voor de vrijwilligsters en of een stagiaire. De Poeh werkt uitsluitend met gediplomeerde pedagogisch medewerkers die een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) hebben afgegeven. Omdat een VOG slechts een momentopname is van of iemand strafbare feiten heeft gepleegd, heeft de overheid besloten medewerkers vanaf 1 maart continue te screenen. Blijkt er toch een strafbaar feit te zijn/worden gepleegd, gaat er via de gemeente en de GGD een signaal uit naar het bestuur van de kinderopvangorganisatie.

De vaste pedagogisch medewerker is in het bezit van een diploma kinder-EHBO. Bij ziekte wordt gestreefd naar het bieden van professionele vervanging.

De pedagogisch medewerker dient het vermogen te hebben om een sfeer te creëren van veiligheid, vertrouwen en warmte waarbinnen kinderen en ouders zich thuis voelen. Belangrijk hierbij is dat er begrip voor elkaar is om van daaruit het onderlinge contact te stimuleren.

De pedagogisch medewerker heeft daarnaast een voorbeeldfunctie naar de kinderen; ze geven in hun spreken en handelen het goede voorbeeld.

Onze pedagogisch medewerker is aanspreekpunt voor de ouders en kan vragen over de ontwikkeling van de kinderen beantwoorden. Ze kunnen de ontwikkeling van het kind begeleiden, ondersteunen en stimuleren. Kinderen hebben structuur en regelmaat nodig. De Poeh handelt consequent. De pedagogisch medewerker heeft haar handelwijze duidelijk gecommuniceerd met de vrijwilligsters en stagiaire.

VRIJWILLIGSTERS

De vrijwilligsters van De Poeh ondersteunen de vaste pedagogisch medewerkster. De vrijwilligsters zijn er op een vaste dag in de week, zodat zij voornamelijk zorgen voor dezelfde peuters.

De Poeh werkt uitsluitend met vrijwilligsters die een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) hebben afgegeven.

STAGEBELEID

De Poeh heeft geregeld stagiaires van het ROC in Utrecht en een erkenning van Calibris.

Stagiaires krijgen de gelegenheid om praktijkervaringen op te doen in het werken in de peuterspeelzaal. Stagiaires worden begeleid door de pedagogisch medewerker en door een stagecoördinator.

We bieden de mogelijkheid om stage te lopen voor PW-2 studenten van de opleiding helpende welzijn die zich bezighouden met de verzorgende taken. Daarnaast mogen de tweede- en derdejaars studenten PW-3 stage lopen die daarnaast ook ondersteunend en activerend bezig zijn.

De stagiaires werken met een BPV (Beroepspraktijkvorming), waarin leerdoelen beschreven staan. Wanneer ze een leerdoel hebben behaald, mogen ze deze taken en verantwoordelijkheden in de praktijk gaan brengen. Hierdoor leren de stagiaire stapsgewijs om steeds meer taken uit te voeren en verantwoordelijkheden te dragen.

De stagiaires zijn gedurende het hele schooljaar gedurende enkele dagen per week aanwezig.

SCHOLINGSPLAN DE POEH 2014/2015

De Poeh hecht veel waarde aan deskundige medewerkers. In ons scholingsplan zetten we zowel de onderwerpen uiteen die jaarlijks terugkeren voor alle personeelsleden, maar beschrijven we ook welke kennis we binnen onze peuterspeelzaal van belang hechten om kwalitatief goede opvang te kunnen bieden.

Leer- en opleidingswensen

Alle vaste personeelsleden van de Poeh volgen ieder jaar de kinder- EHBO cursus, zodat zij in staat zijn om passende eerste hulp te bieden wanneer zich een ongeval voordoet.

Daarnaast dienen er altijd medewerkers aanwezig te zijn die een bedrijfshulpverlening (BHV)- cursus hebben gevolgd zodat bij gevaarlijke situaties in de peuterspeelzaal letsel en schade bij kinderen, hun ouders en het personeel zo veel mogelijk wordt voorkomen. Binnen de USV zijn er meerdere medewerkers tot bedrijfshulpverlener opgeleid. Uiteraard volgen zij de herhalingscursussen om hun kennis up-to-date te houden.

Datum	Wie	Onderwerp	Leerdoelen
Mei 2015	Karin en vrijwilligsters	Meldcode kindermishandeling	De meldcode kindermishandeling op de juiste wijze kunnen toepassen
November/December 2015	Karin	EHBO	Het bieden van passende EHBO bij kinderen
Najaar 2015	Karin	Workshops tbv ped mw in peuteropvang oa. 'bijzonderheden signaleren en doorverwijzen'	Persoonlijke ontwikkeling

9. VERZORGING

VOEDING

De voeding is een belangrijk onderdeel van de dag.

De kinderen krijgen na het fruit drinken wat zij van huis hebben meegenomen. Bij warm weer zijn er extra drinkmomenten.

Er wordt rekening gehouden met geloofsovertuiging en eventuele diëten van de kinderen.

HYGIËNE

Ten aanzien van de hygiëne de hygiënecode voor kleine instellingen, versie januari 2012 gehanteerd.

De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat de groep goed wordt schoongehouden. Hiervoor worden de schoonmaakprotocollen van De Poeh aangehouden.

- ❖ Na iedere verschoning wordt de commode gereinigd.
- ❖ De groep wordt dagelijks geventileerd.
- ❖ Iedere dag wordt er gestofzuigd en gedweild.
- ❖ Iedere dag worden de toiletjes gepoetst.

Ook bij de verzorging van de kinderen wordt er op de hygiëne gelet.

Het verschonen en naar toilet gaan gebeurt op vaste momenten op de dag, maar indien nodig vindt dit ook tussendoor plaats. De kinderen wordt geleerd om na het plassen altijd hun handjes te wassen.

GEZONDHEID

Elk jaar wordt er een risico-inventarisatie gemaakt door de pedagogisch medewerker en het bestuur met een bijbehorend actieplan met betrekking tot de gezondheidsrisico's. Op de groep staan mappen met daarin de risico-inventarisaties. Het actieplan wordt door de pedagogisch medewerker ingevuld. In de risico-inventarisaties worden de gezondheidsrisico's beschreven die de opvang van de kinderen met zich meebrengt ten aanzien van de thema's: ziektekiemen, binnenmilieu, buitenmilieu en medisch handelen. Onze pedagogisch medewerkers is op de hoogte van deze risico's en de aanpak daarvan.

VEILIGHEID

Elk jaar wordt er een risico-inventarisatie gemaakt door de pedagogisch medewerker en het bestuur met een bijbehorend actieplan met betrekking tot de veiligheidsrisico's. Op de groep staan mappen met daarin de risico-inventarisaties.

De actieplannen worden door de pedagogisch medewerker ingevuld. De Poeh hecht veel belang aan de veiligheid van de kinderen. Het speelgoed, de materialen, het meubilair en de groepsruimten voldoen daarom aan de veiligheidsnormen.

Er zijn altijd een pedagogisch medewerker en een vrijwilligster en/of een stagiaire aanwezig. In het geval van een calamiteit kan contact opgenomen worden met de basisschool de Utrechtse Schoolvereniging (USV) die in hetzelfde gebouw gehuisvest zijn. Binnen enkele minuten kan er iemand van de USV aanwezig zijn bij de peutergroep.

Om de veiligheid van de kinderen te waarborgen zijn de volgende maatregelen getroffen:

- ❖ Al het materiaal voldoet aan de veiligheidsnormen.
- ❖ Er geldt een rookverbod voor de medewerkers en bezoekers van de USV.
- ❖ Geen scherp hoeken of kanten waar kinderen zich aan kunnen bezeren.
- ❖ Geen verbranding aan verwarmingselementen mogelijk.
- ❖ Kindveilige stopcontacten.
- ❖ De groep heeft een eigen telefoon.
- ❖ Veilig speelgoed. Kapot materiaal wordt tijdig gerepareerd of weggegooid.
- ❖ Veilig meubilair.
- ❖ De buitenspeelplaats is afgeschermd door een omheining, zodat kinderen niet zelfstandig het terrein af kunnen.
- ❖ Veilige buitenspeeltoestellen die voldoen aan de wettelijke normen.
- ❖ Schoonmaakmiddelen worden buiten het bereik van de kinderen opgeborgen.
- ❖ De kinderen zijn nooit alleen; er is altijd ten minste één pedagogisch medewerker aanwezig bij de kinderen.
- ❖ De vaste pedagogisch medewerker is in het bezit van een kinder-EHBO-diploma.

Er wordt veel aandacht besteed aan de brandveiligheid. Er is voldoende brandblusapparatuur aanwezig, er is een vluchtplan opgesteld en de brandweer controleert het gebouw regelmatig op brandveiligheid.

HET VIEROGENPRINCIPE

In De Poeh wordt er gewerkt conform 'het vierogenprincipe'.

Naar aanleiding van een zedenzaak in Amsterdam heeft de commissie Gunning in haar rapport de term *vierogenprincipe* geïntroduceerd. Het *vierogenprincipe* betekent dat altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren, uitgaande van onderstaande vertrekpunten. Het vier- ogenprincipe is voor convenantpartijen de basis voor veiligheid in de kinderopvang. Wij, als Poeh, dienen bij de invulling van het *vierogenprincipe* rekening te houden met de voorspelbaarheid, mogelijkheid en frequentie waarin onze pedagogisch medewerker alleen op de groep is.

Vertrekpunten van partijen zijn hiernaast:

- Een open aanspreekcultuur is één van de onderdelen van ons pedagogisch beleid. Hierin staat beschreven hoe we omgaan met de kinderen. Mocht een collega zich daar niet aan houden, dan spreken we elkaar daar op aan. Pedagogisch medewerker/vrijwilligers geven elkaar feedback over de dingen die goed gaan, maar ook over dingen die minder goed gaan. Dit maakt dat we kritisch naar elkaar blijven kijken.
- Bij aannname van nieuwe medewerkers bellen we naar de vorige werkgever voor referenties.
- Nieuwe medewerkers mogen pas gaan werken op het moment dat hun VOG binnen is. Dit geldt ook voor stagiaires.
- Op de groep zijn altijd 2 leidsters aanwezig in de speelruimte. De ruimte heeft aan 2 zijden veel ramen. Vanaf het speelplein van de basisschool en vanuit de gang van de basisschool is goed zicht op de speelzaal. De hele ochtend door lopen leraren, leerlingen en ouders over het plein en door de gang en kan er ieder moment iemand de speelzaal binnenlopen. Wanneer een leidster met de peuters naar het toilet gaat op de gang, is de regel dat de deuren van de toiletten open blijven. Vanuit de aangrenzende lokalen op de gang van de basisschool is er zicht op de toiletten alsook vanuit de speelzaal zelf. Bij het verschonen van een peuter blijft ook de deur van de verschoonruimte open. De achtergebleven collega in de peuterspeelzaal heeft ook zicht op de verschoonruimte door ramen en glas in deur.
- Ons pedagogisch handelen staat op de agenda van ons werkoverleg. Zo blijft de manier waarop we willen werken met kinderen steeds weer onder de aandacht.
- In ons pedagogisch plan en is terug te vinden hoe we met de meldcode Kindermishandeling werken.
- Ouders en oudercommissie wordt jaarlijks geïnformeerd over de invulling van het vier-ogenprincipe via dit pedagogisch plan en via de ouderavonden.
- Er worden meerdere dagen per week vrijwilligers ingezet als extra paar ogen, bovenop het vierogenprincipe;

Gedurende de dag is de sociale controle op de medewerksters en peuters groot. Het grootste gedeelte van de ochtend zijn er twee leidsters op de groep. Er zijn

altijd meerdere volwassenen in het gebouw aanwezig (ouders, leraren, leerlingen)
Aan het begin en einde van de dag, tijdens de breng- en haal momenten zijn er naast de leidsters (ook veel) ouders aanwezig. De aanwezigheid van de leraren in de basisschool biedt een sociale controle functie op de pedagogisch medewerker van de Poeh.

Ook de indeling of inrichting van de locatie speelt een belangrijke rol als het gaat om openheid en transparantie. Er zijn veel ramen. Men kijkt en loopt makkelijk naar binnen.

Daarnaast zijn de omgangsnormen voor al onze medewerkers vastgelegd in de gedragscode. We blijven werken aan een open aanspreekcultuur: als je gevoel zegt dat iets niet klopt, zeg je er wat van. Dat geldt niet alleen voor medewerkers onderling, maar we hopen dat ook ouders bij ons aan kloppen als het onderbuikgevoel niet goed voelt!

ZIEKTE

De Poeh is niet berekend op de opvang van zieke kinderen. Ouders worden dringend verzocht om besmettelijke ziekten van hun kind te melden bij de pedagogisch medewerkster van de Poeh. Zij overlegt zo nodig met de GGD die afhankelijk van het ziektebeeld maatregelen adviseert.

Wanneer het kind in de loop van de dag ziek wordt, zal de beslissing of het kind blijft of niet genomen worden door de pedagogisch medewerker. Ouders worden gevraagd hun kind op te halen als het kind te ziek is om aan het dagprogramma deel te nemen, als de verzorging te intensief is voor de pedagogisch medewerker of als de gezondheid van anderen in gevaar wordt gebracht. Ook wanneer een kind zich echt niet lekker voelt en de pedagogisch medewerker twijfelt of het wel op de groep kan blijven, zal er contact worden opgenomen met de ouders om het te bespreken.

Wanneer er acuut gevaar dreigt, dan zal De Poeh direct contact opnemen met een arts. Dit zal eerst de huisarts van het kind zijn. Wanneer die niet beschikbaar is, zal De Poeh haar eigen huisarts inschakelen. De pedagogisch medewerkers dienen ouders te allen tijde te kunnen bereiken.

10. CONTACTEN MET OUDERS

Wij zijn van mening dat de betrokkenheid van ouders een belangrijke bijdrage kan leveren aan de kwaliteit van onze opvang. We hechten daarom belang aan een goede samenwerking met ouders. In het kader hiervan zijn dit onze werkwijzen:

OUDERPARTICIPATIE

We hechten veel waarde aan wederzijdse betrokkenheid met ouders. Dit vinden we belangrijk omdat dit altijd ten goede komt van uw kind. De betrokkenheid kan op allerlei manieren vorm krijgen, van het helpen bij activiteiten tot het deelnemen aan de oudercommissie. We willen hiermee bereiken dat de kinderen samen met hun ouders een warm en welkom gevoel hebben en een doorgaande lijn vanuit de thuissituatie ervaren. Voor uw kind ontstaat er een omgeving waarin zijn belevingen gekoppeld zijn vanuit de thuissituatie richting de opvang en andersom.

DAGELIJKSE RAPPORTAGE/ OVERDRACHT

Tijdens het halen en brengen van de kinderen staat de pedagogisch medewerker open voor (korte) vragen of mededelingen. Zij zal dan in het kort aan de ouders vertellen hoe het gegaan is die dag.

EVALUATIEGESPREK/ VERSLAG

Het is mogelijk om vrijblijvend een evaluatiegesprek over uw kind met de pedagogisch medewerker te voeren. Tevens wordt er elk jaar een uitnodiging gegeven voor een jaarlijks evaluatiegesprek.

SPELINLOOP

Om een indruk te krijgen van de groep waarin een kind zich bevindt, wordt er dagelijks een spelinloop georganiseerd voor ouders. Tijdens de spelinloop kunnen ouders nog even met hun kind spelen of een boekje lezen. Dat maakt de overgang tussen thuis en de peutergroep een stuk makkelijker. Tevens kunnen ouders kennismaken met de projecten en de materialen.

PRIVACY

Ouders hebben recht op privacybescherming door zorgvuldige behandeling van alle (in vertrouwen) gegeven informatie. De pedagogisch medewerker mag geen vertrouwelijke informatie doorgeven aan andere kinderen, ouders en vrijwilligsters of stagiaires. Gemaakte foto's van de kinderen worden alleen gepubliceerd op onze internetsite of in andere publicaties, indien de ouders daarvoor toestemming hebben gegeven.

11. PROTOCOL SIGNALEREN EN DOORVERWIJZEN

Pedagogisch medewerkers op De Poeh nemen naast ouders, verzorgers en hun familie een gedeelte van de opvoeding van de kinderen over. De peuterspeelzaal is vaak de eerste plaats waar kinderen regelmatig buiten de eigen gezinssituatie een aantal uren per week tussen leeftijdsgenootjes zijn. Onze pedagogisch medewerker maakt een aantal ontwikkelingsmomenten van dichtbij mee en zal daardoor ook signaleren welke kinderen zich langzamer of anders ontwikkelen dan de andere kinderen. Om voor deze kinderen de voorwaarden te scheppen waardoor ze beter kunnen functioneren zijn in dit protocol richtlijnen vastgelegd. De pedagogisch medewerker kan aan de hand van dit protocol de stappen nemen die nodig zijn om kinderen met opvallend gedrag beter te begeleiden.

Waar "ouders" staat vermeld kan ook worden gelezen: ouder, verzorger, of verzorgers.

1. Wat is opvallend gedrag?

1.1 Gedragsproblemen

Bepaalde gedragsuitingen zoals agressie, angst en drift zijn bij sommige kinderen vaker dan normaal aanwezig. Soms gaat dit gepaard met problemen in het leggen van contacten met andere kinderen en volwassenen. Dergelijk gedrag leidt meestal tot problemen bij het kind zelf en in de relatie die het kind met de omgeving heeft. Ook is het mogelijk dat een kind heel teruggetrokken is, nauwelijks opvalt in de groep en moeilijk contact maakt met de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers.

1.2. Ontwikkelingsproblemen

Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Het ene kind ontwikkelt zich in een bepaalde periode op een specifiek ontwikkelingsgebied meer dan de ander. De een kan sneller lopen, de ander sneller praten. Op een bepaalde leeftijd hebben de meeste kinderen een aantal vaardigheden ontwikkeld. Aan de hand daarvan is een gemiddelde vastgesteld. Er zijn kinderen die boven het gemiddelde zitten, anderen zitten er net onder. Wanneer een kind zich merkbaar langzamer ontwikkelt dan voor zijn leeftijd gebruikelijk is, kan het zijn dat er een probleem is met zijn ontwikkeling.

1.3 Aangeboren beperking

Er kan ook sprake zijn van een aangeboren beperking. Denk b.v. aan: contactstoornissen, een lichamelijke beperking of een afwijking aan het gehoor of gezichtsvermogen.

Een kind kan opvallend gedrag vertonen zoals aangegeven bij: ontwikkelings- en gedragsproblemen. Voor pedagogisch medewerkers is het belangrijk om ook met

de mogelijkheid rekening te houden dat het opvallend gedrag wordt veroorzaakt door een aangeboren beperking.

2. Welke stappen dien je te nemen wanneer je opvallend gedrag bij een kind signaleert?

2.1. Signaleren

Signaleren betekent dat je opmerkzaam bent op iets dat opvalt bij kinderen. Je vraagt je af of het iets is om je zorgen over te maken. Het is belangrijk dat pedagogisch medewerkers niet te lang blijven rondlopen met vragen en twijfels, maar er werk van maken. Als problemen tijdig herkend worden, dan kan het vaak voorkomen worden dat ze verergeren. Door in een vroeg stadium signalen te herkennen als een stoornis of risico voor de ontwikkeling, kunnen pedagogisch medewerkers een bijdrage leveren aan vroegtijdige onderkenning. Om je te helpen bij het herkennen van kinderen met opvallend gedrag is in dit protocol een naslagwerk opgenomen waarin je kunt opzoeken welke stappen je kunt nemen als je opvallend gedrag signaleert.

Als er gegronde redenen zijn om te vermoeden dat er sprake is van kindermishandeling en/of verwaarlozing treedt onmiddellijk het protocol: "Vermoeden kindermishandeling" van de Poeh in werking. Een pedagogisch medewerker dient haar zorgen en twijfels zo snel mogelijk te delen met het Bestuur.

2.2. Verhelderen

Om te besluiten of er iets gedaan moet worden, is het belangrijk om eerst meer duidelijkheid te krijgen over het signaal. Daartoe dient het zorgformulier (bijlage 1) door de contactpersoon van het kind ingevuld te worden.

Ook is het noodzakelijk te overleggen met de andere vrijwilligers en het bestuur..

Na beantwoording van de vragen in het zorgformulier moet er een afweging gemaakt worden of het probleem werkelijk zorgwekkend is en welke stappen er te nemen zijn. (zie stappenplan).

Er is vanaf dan sprake van dossiervorming. Dit dossier wordt opgeborgen in een afgesloten kast op de locatie.

3. Stappenplan bij kinderen met opvallend gedrag

Het tijdspad is hierbij bedoeld als richtlijn!

Signaleren	Pedagogisch medewerker	Problemen bespreken met vrijwilligers	Bespreken in teamoverleg (vraag je hierbij af of het kan wachten tot het overleg)
Verhelderen	Pedagogisch medewerker	In overleg met de bestuur wordt beslist of er een gesprek met ouders moet komen om de zorg kenbaar te maken	Maximaal 2 weken na het teamoverleg
Gesprek met ouders	Contactpersoon kind Indien nodig samen met bestuur	Benoemen wat er is gesignaleerd. Vraag of ouders het herkennen en wat hun bevindingen zijn. Zorg uitspreken. Maak hierna een nieuwe afspraak met ouders	Maximaal 2 weken na teamoverleg
Observeren	Contactpersoon kind en/of team of	Observatie maken van het kind op de groep aan de hand van observatieformulieren Het gehele team houdt op schrift opvallend gedrag bij en beschrijft de contactmomenten met ouders	In de tussenliggende weken tussen 1e en 2e gesprek met ouders

Vervolggesprek ouders	Contactpersoon kind Indien nodig met bestuur	Met ouders wordt de observatie besproken en samen met hen wordt er naar de volgende stap gekeken. Wat zijn de mogelijkheden?	Maximaal 2 tot 3 weken na eerste gesprek
Vervolg n.a.v. het 2e gesprek met ouders	Contactpersoon kind/ indien nodig met bestuur	Afspraken maken met ouders over gezamenlijke omgang t.a.v. opvallend gedrag van hun kind Indien nodig wordt er extern hulp gezocht, b.v. door een signalering in de verwijfsindex. Initiatief ligt bij ouders Pedagogisch medewerker biedt ondersteuning. Bespreek met ouders hoe je contact houdt.	Maximaal 2 weken na het vervolggesprek met ouders

4. Gesprek ouders

Het probleem hoeft nog niet helder te zijn voordat de ouders er in worden betrokken. Juist in een zo vroeg mogelijk stadium is het goed de zorgen die er rondom een kind zijn met hen te delen.

De pedagogisch medewerker maakt daartoe binnen twee weken een afspraak met de ouders. Indien nodig kan de leidinggevende hierbij aanwezig zijn.

De wijze waarop het probleem bespreekbaar gemaakt wordt is van essentieel belang. Een dergelijk gesprek moet gevoerd worden in de sfeer van 'ik maak me zorgen', ik zag dat teruggetrokken is of dat erg veel conflicten heeft, etc.

Belangrijk punt hierbij is om aan de ouders te vragen of zij dezelfde ervaring hebben. Op deze manier bied je ouders een handreiking om erover te praten en wordt er een ingang gezocht om het probleem bespreekbaar te maken, zonder dat de ouders zich gelijk veroordeeld hoeven te voelen.

Samenvattend moeten in een gesprek met ouders de volgende punten naar voren komen:

- De ouders wordt verteld wat is opgevallen. Zorg er voor dat dit feitelijke informatie is.
- Er wordt aan de ouders gevraagd of zij dit ook opgemerkt hebben.
- De pedagogisch medewerker geeft aan welke zorgen zij en het team hebben
- Er wordt aan de ouders gevraagd of zij die zorg delen.
- Er wordt gevraagd hoe ouders in dat geval met het bepaalde gedrag omgaan.

Als uit het antwoord van de ouders/ wordt begrepen dat zij de opvoedingsvragen van de pedagogisch medewerker delen, dan vraagt de pedagogische medewerker of ouders willen samenwerken met het team om samen naar hulp, oplossingen of andere mogelijkheden voor hun kind te zoeken.

De pedagogisch medewerker observeert het kind de komende twee weken. De pedagogisch medewerker maakt daarna een vervolgspraak met de ouders. In het vervolggesprek wordt samen met de ouders naar een oplossing gezocht. Wanneer er besloten wordt om samen met ouders tot een plan van aanpak te komen, zonder de hulp in te roepen van derden, dan is het belangrijk om binnen 3 maanden met ouders te evalueren. Wanneer er hulp van buitenaf wordt ingeroepen, dan ligt het initiatief bij de ouders. Aan de hand van de sociale kaart, kan gekeken worden welke hulp het beste bij ouders zou passen. Ook is het mogelijk om de gegevens van het kind in de verwijsindex te plaatsen. De verwijsindex is een digitaal instrument dat gebruikt wordt door het Centrum voor Jeugd en Gezin (Het CJG) waarbij professionals in de welzijnssector, sneller gezamenlijk een plan van aanpak kunnen maken voor een kind en/of het gezin. Hiervoor moet altijd toestemming van de ouders worden gevraagd.

5. Observeren

Observeren is kijken en/of luisteren, waarbij dat wat gezien wordt, geregistreerd wordt.

Het verschil met kijken en luisteren in het dagelijkse doen en laten ligt in het feit dat er zoveel mogelijk objectief gekeken wordt. Tijdens het kijken worden er geen conclusies getrokken en oordelen geveld. Het interpreteren van gevoelens, zoals medelijden, boosheid, geamuseerd zijn dienen zoveel mogelijk voorkomen te worden. Ook het registreren moet zo objectief mogelijk gebeuren. Het observeren gebeurt door de pedagogisch medewerker. Hiertoe dient het zorgformulier, bijgesloten in dit protocol ingevuld te worden. Dit formulier kan worden besproken in het team waar eventueel het bestuur bij aanwezig is.

6. Plan van aanpak

Het is noodzakelijk het plan van aanpak te bespreken in het team en met het bestuur. Ieder lid van het team moet weten wat erin staat en wat er aan de ouders wordt voorgelegd. Het is van belang dat ieder teamlid zich ook aan de afspraken houdt die erin staan, zodat er voor het kind een optimale situatie

ontstaat om het gedrag te veranderen. Denk ook om de overdracht naar stagiaires toe. Spreek met elkaar de evaluatiemomenten af, waarin er als team wordt gekeken of er verbetering optreedt en of de gemaakte afspraken eventueel aanpast moeten worden.

7. Advies en ondersteuning externe organisaties

Organisaties waar pedagogisch medewerkers en ouders terecht kunnen wanneer er zorg is over de ontwikkeling van een kind zijn:

- Consultatiebureau : ontwikkelingsproblemen jonge kinderen
- Huisarts: voor problemen met mogelijke/waarschijnlijke biologische of genetische oorzaak
- MEE: wanneer er mogelijk sprake is van een psychische of verstandelijke beperking
- VTO-team: wanneer er sprake is van een ontwikkelingsachterstand
- Pedagoge van GGD-jeugdgezondheidszorg: algemene vragen m.b.t. ontwikkeling en opvoeding
- CJG: voor algemene vragen
- AMK bij vermoeden kindermishandeling

8. Terugkomen op gemaakte afspraken

Binnen 3 maanden nadat het gesprek met de ouders is geweest over het plan van aanpak, wordt er samen met de ouders gekeken of de aanpak het gewenste resultaat heeft gehad.

Voorafgaand aan dit gesprek is de evaluatie in het team al geweest. Slaat de aanpak aan dan kan worden besloten de aanpak te handhaven of af te sluiten. Er moet worden afgesproken op welk moment er op het probleem teruggekomen wordt om te kijken of de positieve lijn zich voortzet. Maak duidelijke vervolg afspraken en noteer deze ook in het gespreksverslag.

Heeft de aanpak niet het gewenste effect, dan wordt onderzocht welke mogelijkheden er verder zijn. Dit kan betekenen dat de aanpak wordt gewijzigd, of dat er advies wordt gevraagd aan een orthopedagoog. Het kan ook zijn dat het raadzaam is om hulp in te schakelen van derden. Het initiatief hierin ligt bij de ouders.

De resultaten en aanbevelingen in de aanpak worden met de ouders besproken.

9. Ouders willen geen hulp.

Als ouders de problemen die bij hun kind gesignaleerd zijn niet herkennen of ontkennen en geen hulp willen voor hun kind is het belangrijk dat er toch een vervolgesprek wordt gepland. Het is wenselijk dat zo'n gesprek binnen 3 maanden plaatsvindt, zodat ouders geïnformeerd blijven over hun kind. Per situatie zal bekeken moeten worden of het kind de juiste aandacht en begeleiding op de groep kan krijgen en of het gedrag dat het kind vertoont niet structureel een één op één begeleiding vraagt.

Wanneer blijkt dat de zorg die het kind nodig heeft niet op De Poeh geboden kan worden, dan zal in overleg met het bestuur doorverwezen worden naar een instantie die deze hulp wel kan bieden.

10. Het gedrag van het kind is niet toelaatbaar op de Poeh

Wanneer het gedrag van een kind niet toelaatbaar is op de groep, zal in overleg met het bestuur besloten om de opvang stop te zetten.

11. Afsluiting

Als er nog steeds zorg bestaat, zal er weer vanaf stap 4 gewerkt worden. Als er geen aanleiding meer is voor zorg, dan moet de zaak afgesloten worden. Dit wordt aan de ouders gemeld. Het dossier wordt dan overgebracht naar het bestuur die het op een afgesloten plaats bewaard. Na twee jaar wordt het dossier vernietigd. Ouders moeten geïnformeerd worden over wat er met de gegevens gebeurt.

De na behorende bijlagen zijn in een apart document voorhanden en beschikbaar voor de pedagogisch medewerker op de locatie en staat op de website van De Poeh: *BIJLAGEN PROTOCOL SIGNALEREN EN DOORVERWIJZEN*

Bijlage 1. Naslagwerk kinderen met opvallend gedrag

Bijlage 2: Voorbeeld Zorgformulier

Bijlage 3: Voorbeeld Takenlijst

Bijlage 4: Voorbeeld Zorgformulier

Bijlage 5: Brief voor ouders "informatie verwijzindex"

12. Kennis up to date

Onze pedagogisch medewerker volgt jaarlijks cursussen of workshops die haar kennis op dit gebied up to date houden. Voorbeeld van workshops zijn:

1. De randvoorwaarden van opbrengst gericht werken.
2. Pedagogische basisdoelen en basisbehoeftes van het jonge kind.
3. Hoe leert het jonge kind?
4. De ontwikkelingslijnen van het jonge kind.
5. Spelen met peuters = spelen met doelen = spelen is leren.
6. Gericht kijken naar het jonge kind
7. Spelbetrokkenheid van het jonge kind
8. Taalstimulering tijdens het spelen

12. MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

Als peuterspeelzaal komen wij veel in contact met kinderen en ouders. Het is hierdoor mogelijk dat wij in aanraking komen met (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. De Poeh werkt volgens de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voor de branche kinderopvang (versie juli 2013), waarin beschreven staat hoe onze medewerkers om dienen te gaan met (lichamelijke) signalen en gedrag van kinderen. Deze meldcode ligt ter inzage op de Poeh, en is als bijlagen aan het pedagogisch plan toegevoegd. De stappen in deze meldcode helpen om meer helderheid te krijgen, zorgvuldig te handelen en indien nodig, tijdig hulp op gang te brengen. Onze pedagogisch medewerker heeft de training vanuit de gemeente hiervoor gevolgd en wordt elk jaar op de hoogte gehouden middels updates en zelfstudies vanuit de gemeente, vakbladen en emails. Ook de genoemde instanties in de meldcode zijn ten allen tijden telefonisch bereikbaar om bij signalen te adviseren. Alle medewerkers van de Poeh, zoals de vrijwilligers, kennen de inhoud van de meldcode, en handelen hier naar. De pedagogisch medewerker heeft dit thema als standaard onderdeel in haar inwerkprogramma voor de stagiaires en vrijwilligers. De pedagogisch medewerker heeft in dit kader een aanspreekpunt binnen het bestuur.

In de meldcode is helder omschreven dat de pedagogisch medewerkers contact met het bestuur onderhoudt over de 5 te nemen stappen, met de bijbehorende instanties als vraagbaak. Indien het noodzakelijk is kan altijd hulp gevraagd worden op de USV, waarmee de De Poeh nauw samenwerkt, hier is een intern begeleidster en een vertrouwenspersoon aanwezig.

13. OUDERCOMMISSIE

De oudercommissie is een medezeggenschapsorgaan waarin de ouders zitting hebben om de belangen van de kinderen en hun ouders zo goed mogelijk te behartigen en te vertegenwoordigen. De oudercommissie stelt zich tevens tot doel de communicatie te bevorderen tussen het bestuur van De Poeh, de oudercommissie en de ouders.

Om de belangen goed te kunnen behartigen wordt de oudercommissie betrokken bij de actualisering en verfijning van het pedagogisch beleidsplan. Tijdens de vergadering is de inhoud van dit plan een terugkerend agendapunt waarbij aanpassingen besproken worden en de oudercommissie opmerkingen kan plaatsen. Na beoordeling door het bestuur kan dit leiden tot een aanpassing in het pedagogisch beleid.

De oudercommissie wordt gekozen door alle ouders. Alle ouders van De Poeh kunnen zich verkiesbaar stellen. De personen die zich kandidaat willen stellen, kunnen dit laten weten aan de pedagogisch medewerker of een mail sturen naar oudercommissie@dePoeh.nl. Uit de oudercommissie wordt een voorzitter en een secretaris gekozen. Er wordt gestreefd naar een bezetting van twee leden.

De oudercommissie vergadert momenteel eenmaal per kwartaal. Bij deze vergaderingen zijn ook Karin van den Heiligenberg en het bestuur aanwezig om de nodige informatie te verschaffen.

De oudercommissie stelt zich ten doel namens de ouders te participeren in het beleid van De Poeh door een goede invulling te geven aan de adviesrechten om op deze wijze de kwaliteit van de opvang te waarborgen of te verbeteren.

De oudercommissie heeft de bevoegdheid gevraagd en ongevraagd haar adviesrecht uit te oefenen ten aanzien van de volgende onderwerpen:

- De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan artikel 1.50 en 1.56 uit de Wet kinderopvang;
- de manier waarop verantwoorde peuteropvang wordt geboden;
- het pedagogisch beleid;
- voedingsaangelegenheden van algemene aard;
- het algemene beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid en gezondheid;
- de openingstijden;
- het beleid op het gebied van spel- en ontwikkelingsactiviteiten;
- de vaststelling of wijziging van een regeling inzake de behandeling van klachten en het aanwijzen van personen die belast worden met de behandeling van klachten;
- wijziging van de prijs van de peuteropvang.

Het bestuur verstrekt de oudercommissie tijdig of desgevraagd alle informatie die deze voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft.

Het bestuur is verplicht om een formele (schriftelijke) reactie te geven op het uitgebrachte advies en indien het bestuur wil afwijken van het advies is zij verplicht dit te onderbouwen. Van een gevraagd advies van de oudercommissie wijkt het bestuur alleen af indien zij schriftelijk en gemotiveerd aangeeft dat het belang van de kinderopvang zich tegen het advies verzet.

14. PROTOCOL INCIDENTEN POEH

Het is mogelijk dat in de toekomst een incident plaatsvindt wat afwijkt van de standaard procedures. In dit geval is het handig om de interne organisatie op een rij te hebben. Hierdoor is het duidelijk wie wel rol oppakt en verloopt dit proces transparant voor alle partijen. Dit protocol geeft dus de handelwijze van de Poeh (bestuur en Karin) weer in geval van een "Incident".

De definitie van een Incident is hier als volgt te formuleren: alle gebeurtenissen die plaatsvinden in relatie tot de kinderen en/of ouders, die tot zorg leiden en een pro-actieve houding van de Poeh nodig maken.

De volgende stappen moeten worden doorlopen in geval van een Incident:

1. Karin documenteert alles rondom het incident (aanleiding incident, incident zelf, datum, acties Poeh, reactie ouders etc) van begin tot eind mbt de afhandeling van het incident in de tijd. Het Bestuur monitort deze documentatie.
2. Karin en Bestuur overleggen direct na incident met elkaar over te nemen stappen. In ieder geval moeten de volgende zaken direct worden gedaan:
 - 2a. Een bestuurslid wordt aangesteld als coördinator. Deze is en blijft aanspreekpunt voor alle partijen
 - 2b. Ouders telefonisch inlichten en uitnodigen voor gesprek op korte termijn. Gesprek: ouders geruststellen, mee laten spreken over vervolgstappen (acties) en op de hoogte houden van de resultaten van de te zetten stappen. Gesprek wordt bij voorkeur door 2 bestuursleden, al of niet in aanwezigheid van Karin gevoerd
 - 2c. Acties uitvoeren
 - 2d. Evaluatie: met ouders terugkijken naar het Incident, de communicatie van de Poeh daarover met hen, de genomen stappen, het effect daarvan en eventuele verbeterpunten
3. De Poeh is eindverantwoordelijk voor de veiligheid van de kinderen en de pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers. In geval van een Incident vormt het wegen van de belangen van een bij een incident betrokken individueel kind en zijn/haar ouders enerzijds, en de algemene

belangen van de overige kinderen en pedagogisch medewerkers en vrijwilligers anderzijds, de belangrijkste taak van het Bestuur.

4. Het coördinerend bestuurslid overlegt regelmatig met het Bestuur en voorkomt zo dat belangrijke stappen te solistisch genomen worden.
5. Bij complexe incidenten wordt indien strikt noodzakelijk, in overleg met de ouders, externe support gevraagd (juridisch, pedagogisch etc). Dit moet proportioneel en terughoudend worden ingezet, gezien de kosten en de impact die het heeft op het kind en ouders.

15. KLACHTENREGELING EN GESCHILLEN

KLACHTEN

Wanneer een ouder om een of andere reden teleurgesteld is in de werkwijze van De Poeh is het belangrijk dat ouders dit kunnen melden en niet rond blijven lopen met een ontevreden gevoel. Pas zodra bedenkingen uitgesproken worden, kan er overleg plaatsvinden. Ouders kunnen te allen tijde hun klacht voorleggen aan de pedagogisch medewerker of aan het bestuur. Ouders mogen ook altijd een (evaluatie)gesprek aanvragen.

Jaarlijks worden de ouders uitgenodigd voor een evaluatiegesprek. Ten behoeve van deze gesprekken wordt een evaluatieformulier ingevuld. Ouders kunnen tijdens dit gesprek ook eventuele klachten kenbaar maken.

Wij gaan ervan uit dat klachten intern opgelost kunnen worden, eventueel met behulp van de oudercommissie.

De Poeh is aangesloten bij de Stichting Klachtencommissie Kinderopvang in het kader van een externe klachtenregeling, voor nadere informatie zie www.klachtkinderopvang.nl en informatie is verkrijgbaar bij de pedagogisch medewerker.